

פירוש הרמב"ם לאבות

עצות מהלל הזקן (ב, ה)

הרב יצחק שילת

משנה אבות ב, ה

הלל אומר, אל תפרש מן הצבור, ואל תאמין בעצמך עד יום מותך, ואל תדיון את חברך עד שתגיע למקומו, ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמע, שסופו להשמע. ואל תאמר לכשאפנה אשנה, שמא לא תפנה:

פירוש הרמב"ם למשנה

כבר הודענו בפרק הד' שאין צריך להפרד מן הצבור אלא לפי הפסדם כמו שבארנו שם ואמר שהאדם אע"פ שתהיה לו תכונה חשובה בנפש והתחזק' לא יסלק ידו מלכפול עשיית הטוב להוסיף החזוק ולא יבטח ויאמר זאת המעלה כבר עלתה בידי ואי אפשר לה שתסור שאפשר הוא שתסור והוא אמרו עד יום מותך:

ודבר שאי אפשר לשמוע הוא שיהיו פשוטי הדברים מרוחק מאד ובטל וכשיסתכל האדם בו היטב יראה שדברים נכונים והוא מזהיר מן הדרך ההיא מן הדיבור שהוא אומר לא יהיו דבריך צריכים לפירוש רחוק והסתכלות יתירה ואז יבינם השומע:

כשאפנה. רוצה בו כשאפנה מזה העסק וזה דומה למה שקדם ממצות שמאי חברו עשה תורתך קבע: